

[Anker Lau.]

krav om større løn og større omkostninger i det hele taget, vil vi ikke få nogen god start i det konkurrencefyldte marked, som vi nu tilslutter os. Den såkaldte udgangsposition med høje todsatser kan let ødelægge den rigtige indgangsposition til markederne, nemlig de konkurrencedygtige priser.

Det er beklageligt, at dér, hvor dansk eksport er mest konkurrencedygtig, landbrugseksporten, får vi en undtagelsesbestemmelse, som, efter hvad der hittil er oplyst, ikke er tilfredsstillende. Landbrugseksporten har den ganske særlige betydning, som man vist egentlig taler alt for lidt om, at den giver langt det største valutaoverskud. Industriens forbrug af importerede rå- og hjælpestoffer betyder dog, at vi skal eksportere for langt større beløb i industrivarer for at få det samme valutaoverskud, som landbrugseksporten indbringer. Til gengæld betyder industrien større beskæftigelse for danske arbejdere, og det er helt klart, at dette ikke kan undervurderes. Jeg kan i øvrigt tilslutte mig de anerkendende udtalelser om dansk eksportindustri, som den højtærede handelsminister fremkom med i sin fremsættelsestale.

Det, denne lovgivning drejer sig om, er altså at skabe visse økonomiske, visse kreditmæssige forudsætninger for, at den danske eksportproduktion kan erobre sig en god plads på de store markeder i fremtiden. Siden den første verdenskrig har vi kendt til eksportstøtte fra staten i større eller mindre udstrækning, og det er egentlig faldet mig ind, at dengang skatterne var små, var behovet for statens garanti for den slags ting ikke særlig stort. I vore dage, hvor skatterne i de sidste 30 år er steget fra omkring 700-800 mill. kr. til et sted mellem 8 og 9 milliarder kroner, er behovet for statens garanti steget fra ca. 60 millioner i 1930 til 1 milliard, og rammen udvides nu yderligere til 1½ milliard. Jeg ved naturligvis godt, at man ikke uden videre kan sammenstille disse tal, men det forekommer mig dog, at de giver anledning til visse overvejelser. Vi arbejder jo nu med skatter, der vel berører befolkningen $\frac{1}{3}$ af det, den tjener, og når der så skal bruges penge f. eks. til eksportfremstød, må befolk-

ningen, der skal gøre dette arbejde, hen til staten og bede om kautio for et banklån, som måske havde været unødvendigt, hvis man havde ført en politik, der på baggrund af tillid til pengenes værdi havde skaffet tilstrækkelig privat opsparing. Nu har man gjort det modsatte: gennem inflationen ødelagt tilliden til pengene, overført en stor del af den private opsparing til statskassen og skabt et omkostnings- og prisniveau, som skaber mistillid eller i hvert fald tvivl om konkurrenceevnen her i landet.

Og så kommer staten og tilbyder sin gavmildhed for borgernes egne penge. Det er bl. a. den situation, der ligger bag venstres og det konservative folkepartis fællesprogram om skattelettelser. Var det ikke mere enkelt at sætte skatterne ned og lade erhvervene og bankerne om at finde de økonomiske veje frem til eksport? Vejen om ad statskassen er dyr og giver staten en indflydelse, som den ikke kan administrere nær så godt som de borgere, der handler på egen risiko. I denne forbindelse synes jeg også, at en mulig tilbagebetaling af tvangslånet melder sig som en af de veje, der kunne gåes. I det førømtalte fællesprogram siger vi netop, at den eksportstøtte, som også vi erkender berettigelsen af, burde ske gennem en selvejende institution, baseret på privat garantikapital og administreret af erhvervene selv. I den betænkning om revision af eksportkreditordningen, som lige er afgivet af det udvalg, der arbejder med sagen, siges der også noget om dette. Jeg vil gerne have lov til at citere fra denne betænkning. Side 36 står der:

„Da der ikke menes at foreligge praktiske muligheder for etablering af et privat institut, ligesom tidligere forsøg i denne henseende ikke har ført til positive resultater, og da udviklingen i de kommende år formentlig, bl. a. på grund af ændrede markedsforhold, vil skærpe konkurrencen på eksportmarkederne og øge erhvervslivets kapitalbehov, mener udvalget, at staten også fremover bør medvirke til at forøge dansk eksportproduktions konkurrenceevne ved ydelse af finansieringsgarantier i det omfang, forholdene gør det nødvendigt.“

Det synes at fremgå heraf, at man har forsøgt at skabe en privat finansierings-